

Maruša T. VEBER: **THE PALESTINIAN–ISRAELI CONFLICT:
INTERNATIONAL LAW – QUO VADIS?**

Teorija in praksa, Ljubljana 2024, Vol. LXI, No. 1, pp. 7–40

The Palestinian–Israeli conflict raises several pertinent international legal questions that are analysed in the paper from the perspective of the right of peoples to self-determination, the prohibition of the use of force (*jus ad bellum*), the law of armed conflict (*jus in bello*), rules governing individual criminal responsibility and state responsibility (*jus post bellum*), and rules governing obligations of the international community. Understanding these areas of law is essential for determining the potential responsibility of the various actors involved and simultaneously also discloses two aspects of modern international law. On one hand, situations of the use of force by non-state actors require careful analysis and raise a number of questions to which ‘state sovereignty-centred’ international law provides no clear-cut answers. On the other hand, deriving from the *erga omnes (partes)* nature of some obligations, there is growing recognition that all states in the international community are entitled to respond and invoke the responsibility of wrongdoing states in such situations. The paper concludes, however, that in the absence of political will, the selectivity of implementation remains a fundamental weakness of international law.

Keywords: Palestine, non-state actors, responsibility, the right of peoples to self-determination, the right of self-defence, international law of armed conflict, *erga omnes (partes)*.

Andreja ANTOLIČ, Igor LUKŠIČ: **LEGITIMNOST: MIT IN POLITIKA
PRIMER POLITIČNIH GOVOROV FRANJA TUĐMANA**

Teorija in praksa, Ljubljana 2024, let. LXI, št. 1, str. 41–56

Članek poskuša raziskati pomen, ki ga imajo politični miti za legitimnost in politiko. V ta namen proučujemo politični mit v skladu s sodobno teorijo, ki razume politične mite kot sestavni del vseh političnih skupnosti, ki ni lasten samo avtoritarnim in totalitarnim režimom. Vsaka politična skupnost ima svoje zgodbe/pripovedi, ki jih sprejema večina prebivalstva in tvorijo osnovo legitimnosti politične ureditve, pa naj gre za demokratično ali nedemokratično politično ureditev. V sklepnem delu skuša članek z analizo političnih govorov Franja Tuđmana raziskati, katere naracije v času njegovega vladanja so imele takšno legitimacijsko moč.

Ključni pojmi: legitimnost, politika, politični mit, analiza političnega govora, Tuđman.

Sabrina P. RAMET: **POLITIČNI LIBERALIZEM VS. DESNI LIBERTARIZEM:
JOHN RAWLS PROTI ROBERTU NOZICKU**

Teorija in praksa, Ljubljana 2024, let. LXI, št. 1, str. 57–72

Med političnimi filozofi 20. stoletja sta Američana John Rawls in Robert Nozick splošno priznana kot velikana – tako zaradi drznosti njunih argumentov kot zaradi njunega vpliva. Avtorja orisujeta nasprotujoči si viziji. Rawls, ki se navdihuje pri Immanuelu Kantu, zagovarja svet, za katerega so značilni strpnost, enakost in pravičnost kot poštenost. Nozick, ki izhaja iz lockeovske dediščine, dejansko pa ga navdihujeta Adam Smith (“nevidna roka”) in Herbert Spencer (“preživetje najmočnejšega”), pa je orisal program minimalne države z minimalnimi davki, ki ne ponuja nobenih ublažitev revščine in nobene državne pomoči za revne, bolne, ljudi z oviranostjo ali ovdovele. Rawlsova vizija je seveda del liberalne tradicije, medtem ko Nozickova, ki zagovarja minimalno državo, vsebuje iliberalne elemente.

Keywords: John Rawls, Robert Nozick, politični liberalizem, libertarizem, davki, enakost, pravičnost.

Viljem MERHAR: **TOPICALITY OF THE THEORETICAL SOLUTIONS
BY ADAM SMITH (1723–1790)**

Teorija in praksa, Ljubljana 2024, Vol. LXI, No. 1, pp. 73–92

The article analyses the topicality of theoretical solutions that the Scottish *economic thinker* Adam Smith proposed for the era of late capitalism. It advocates the re-topicalisation of all those Smith’s theoretical solutions that have recently been ignored, including the suggested Smith’s motivational income-profit and systemic market-planning duality of economy. It strives for the revival of Smith’s economic thought with the help of which it needs to be identified how to more fully engage the less fully engaged economies. The article upgrades Smith’s theory with Keynes’ solutions of economic crises. It highlights the importance of the re-affirmation of political economy as social science related to socially responsible economy.

Keywords: economy, economic theory, Adam Smith, Karl Marx, Alfred Marshall, John M. Keynes, Paul A. Samuelson, Thomas Piketty.

Nauman ZAHEER, Muhammad KASHIF, Samo KROPIVNIK:

**PREUČEVANJE DEJAVNIKOV VPLIVA NA NAMERE PAKISTANSKIH
ŠTUDENTOV GLEDE SPREJEMANJA IN UPORABE MOBILNEGA
OGLAŠEVANJA IZ PERSPEKTIVE UTAUT2**

Teorija in praksa, Ljubljana 2024, let. LXI, št. 1, str. 93–114

V članku preučujemo dejavnike, ki vplivajo na namene anketirancev, da sprejmejo in uporabljajo mobilno oglaševanje. Izhajamo iz dopolnitve obsežnega modela Enotne teorije sprejemanja in uporabe tehnologije (UTAUT) z zaznanim zadovoljstvom, zaznanim vznemirjenjem in potrebo po personalizaciji. Skladno z dopolnjenim modelom tako analiziramo številne indikatorje namena in vedenja anketirancev glede mobilnega oglaševanja, da bi izpostavili dejavnike, ki najbolj vplivajo na sprejemanje in posledično tudi uporabo mobilnega oglaševanja. Obsežni podatki so bili zbrani s spletnim anketiranjem na neverjetnostnem vzorcu 446 študentk in študentov v Pakistanu, analizirali pa smo jih z multivariatno metodo strukturnih modelov na osnovi delnih najmanjših kvadratov (PLS-SEM). Rezultati so izpostavili ključne dejavnike, kot so pričakovani trud, pričakovana uspešnost, zadovoljstvo, vznemirjenje in personalizacija, ki vplivajo na namene anketirancev, da sprejmejo mobilno oglaševanje. Hkrati so potrdili povezavo med nagnjenostjo anketirancev, da sprejmejo mobilno oglaševanje in namenom uporabe le tega. Ta članek razkriva, da anketiranci pričakujejo, da jim bodo prikazana bolj prilagojena promocijska sporočila glede na njihove potrebe in želje. Za to morajo biti oglaševalci pozorni na kontekstualno relevantnost oglasov, saj nerelevantni mobilni oglasi vznemirijo potrošnike, spodbujajo negativen odnos in odvrčajo od uporabe mobilnega oglaševanja.

Ključni pojmi: mobilno oglaševanje, nameni potrošnikov, vedenje potrošnikov, Enotna teorija sprejemanja in uporabe tehnologije (UTAUT), strukturni modeli na osnovi delnih najmanjših kvadratov (PLS-SEM), Pakistan.

**Kristina RAKINIČ: PARENTAL MEDIATION STRATEGIES AND THEIR ROLE
IN PARENTAL KNOWLEDGE OF ADOLESCENTS' NEGATIVE ONLINE
EXPERIENCES**

Teorija in praksa, Ljubljana 2024, Vol. LXI, No. 1, pp. 115–132

This article examines parental knowledge of negative online experiences among adolescents, focusing on mediation strategies within a representative German sample. Analysing data from 710 adolescents and their parents, the results show that parents have a relatively high level of knowledge, although they mostly underestimate experiences related to sexual content. Adolescents' age was a negative predictor of parental knowledge, whereas active mediation was a

positive predictor. Importantly, adolescents' perceptions of their parents' active mediation positively predicted parental knowledge. This highlights the central role of adolescents' perspectives in shaping parents' knowledge of their children's negative online encounters.

Keywords: Internet, negative experiences, mediation strategies, adolescents' perceptions, active mediation.

Tihana ĐUMIĆ, Božidar VELJKOVIĆ: **VLOGA DRUŽBENIH MEDIJEV
PRI ČUSTVENEM KOMUNICIRANJU MED POSAMEZNIKI IN
POSAMEZNICAMI V TRETJEM ŽIVLJENJSKEM OBDOBJU**

Teorija in praksa, Ljubljana 2024, let. LXI, št. 1, str. 133–152

Članek se osredini na raziskovanje in analizo dožemanja vpliva Facebooka kot ene izmed sestavin področja informacijsko-komunikacijskih tehnologij (IKT), natančneje družbenih medijev, na kakovost čustvene interakcije, še posebej med posamezniki v tretjem življenjskem obdobju. Raziskovalni vzorec je zajemal 260 udeležencev različnih starosti, razdeljenih v dve starostni skupini – mlajše od 50 let in starejše od 50 let. Mnenja udeležencev so bila pridobljena s pomočjo empiričnega raziskovanja, pri čemer so bile uporabljene kvantitativna metoda in ankete kot tehnika raziskovanja. Rezultati raziskave kažejo, da starost vpliva na stališča udeležencev glede digitalne komunikacije kot sredstva in medija za čustveno komunikacijo v različnih kontekstih. Starejši udeleženci kažejo več rezerviranosti glede Facebooka kot orodja za čustveno komunikacijo in so bolj previdni glede uporabe sodobnih metod komuniciranja, ki jih ponujajo nove tehnike družbenih medijev. Prav tako so starejši manj nagnjeni k opuščanju tradicionalnih medosebnih interakcij. Rezultati poudarjajo splošno nezaupanje anketirancev v informacije, ki krožijo na Facebooku. Vprašani tudi dajejo prednost ohranjanju žive medosebne komunikacije, ki vključuje vse elemente čustvenih odnosov. Torej, prava čustvena komunikacija je po mnenju vprašanih mogoča samo zunaj področja interneta oziroma storitev posredovanja informacij, ki jih ponujajo informacijsko-komunikacijske tehnologije, predvsem družbeni mediji.

Ključni pojmi: informacijsko-komunikacijske tehnologije, Facebook, tretje življenjsko obdobje, čustvena komunikacija, odtujenost.

Živa ŠKETA: **CORPORATE LANDLORDS: LEGAL ENTITIES AND
RESIDENTIAL RENTAL IN LJUBLJANA'S NEW-BUILDS**

Teorija in praksa, Ljubljana 2024, Vol. LXI, No. 1, pp. 153–172

The article presents exploratory research on the existence of corporate landlords, i.e., legal entities that generate income by renting out residential properties in the Ljubljana rental market. Noting the absence of data concerning the volume of apartments leased by corporate entities in Ljubljana, the article gives

an overview of the buyers of apartments in seven new buildings in Ljubljana constructed after 2020. Based on data from the Surveying and Mapping Authority of the Republic of Slovenia, the land register, the Slovenian Business Register and information provided by individual companies, it is demonstrated that in the analysed sample some legal entities also appear in Ljubljana that are buying apartments with the intention of renting them out for profit.

Keywords: corporate landlords, real estate, rental of residential properties, rental market.

Marko HOČEVAR, Blaž VREČKO ILC: **MARKSISTIČNA
KONCEPTUALIZACIJA POLITIKE V LUČI INOVATIVNIH UVIDOV
ADOLFA BIBIČA**

Teorija in praksa, Ljubljana 2024, let. LXI, št. 1, str. 175–190

Članek analizira inovativno marksistični konceptualizacijo politike slovenskega politologa Adolfa Bibiča. Slednji je v razvoju svojega marksističnega razumevanja politike sledil tokovom heglomarksizma in Gramscijevega prispevku k politični teoriji. V jedro svoje politične teorije je postavil vprašanje razmerij med politično oblastjo in razrednim izkoriščanjem ter vlogo politične oblasti pri urejanju odnosov med razredi. Razlikoval je politično politiko in samoupravno politiko ter celovito problematiziral prevladujoča zahodna razumevanja politike, in sicer teorije elitizma in pluralistične teorije. Nasproti slednjim in dogmatičnim marksističnim pojmovanjem o postopnem odmiranju politike je oblikoval svoj projekt humanizacije politike onkraj razrednega izkoriščanja in kapitalističnih produkcijskih odnosov. Ta projekt pa je temeljil na predpostavki nujnega preoblikovanja politične prakse v smislu dialektičnega procesa podružbljenja politike in politizacije družbe.

Ključni pojmi: Adolf Bibič, politika, politična znanost, razredni odnosi, ekonomsko izkoriščanje.

Marinko BANJAC: **REFLECTION ON THE AFFIRMATION OF POLITICAL
SCIENCE AS A SCIENTIFIC DISCIPLINE AND ITS WIDER SOCIAL
RELEVANCE: ADOLF BIBIČ'S CONTRIBUTION**

Teorija in praksa, Ljubljana 2024, Vol. LXI, No. 1, pp. 191–206

Political science is constantly self-reflexive as it intertwines with other social sciences and draws specific research practices, methodologies and insights from them. This introspection is crucial because political science studies phenomena from different perspectives, stemming from different research traditions. Understanding its own context and its impact on other disciplines allows political science to better understand its own context and contribute to informed research and debate. The article discusses Bibic's reflections on the relationship of political

science to other social sciences and its social significance, examining its historical conditioning, autonomy and relation to other disciplines. It also considers how Bibič contributed to understanding how political science can add to (political) education theory and practices and to a broader understanding of politics.

Keywords: Political science, Adolf Bibič, social sciences, politics, social role of science.

Žiga VODOVNIK: **POLITOLOGIJA PRIHODNOSTI: ADOLF BIBIČ
IN FUTUROLOŠKA KOMPONENTA POLITIČNE ZNANOSTI**

Teorija in praksa, Ljubljana 2024, let. LXI, št. 1, str. 207–220

Članek je poskus celostnega branja opusa Adolfa Bibiča. Razkriva njegov širši intelektualni (in tudi politični) projekt in koherentno ter sistematično analizo tega, kar bi lahko razumeli tudi kot »možnosti« politologije. V prispevku namreč trdimo, da je osišče Bibičevih heterogenih analiz in intervencij v resnici vprašanje prihodnosti oziroma, bolje, vloge in položaja politične znanosti v njej. Ta vidik Bibičevega opusa imenujemo »politologija prihodnosti«, ki se nujno vrača v zgodovino političnih idej in politično zgodovino, da bi sploh lahko razumela aktualna politična razmerja in njihova protislovja. »Politologija prihodnosti« pa nima ambicije in kapacitete le za pojasnjevanje obstoječega, saj je po Bibiču ključna znanost za soočanje z izzivi prihodnosti in je kot taka nujna za naš obstoj – politični in fizični.

Ključni pojmi: Adolf Bibič, politologija, prihodnost, država, demokracija, državljanstvo.

Andrej LUKŠIČ: **ASOCIACIJSKI PLURALIZEM – ALI LAHKO GRADIMO NA
TEJ KONCEPTUALNI DEDIŠČINI?**

Teorija in praksa, Ljubljana 2024, let. LXI, št. 1, str. 221–236

Avtor članka razmišlja o ključni kategoriji, ki jo je v svojem teoretskem delu *Civilna družba in politični pluralizem* leta 1990 uvedel Adolf Bibič, in sicer gre za asociacijski pluralizem. Bibič je ta pojem v slovensko politično misel vpeljal, da bi zlahko razumel raznovrstno družbeno in politično dogajanje 80. let prejšnjega stoletja in da bi odprl nov pogled na politični pluralizem, ki presega strankarski pluralizem. Avtor se zato sprašuje, ali ima pojem asociacijski pluralizem še dovolj pojasnjevalne moči, da ga je vredno ohranjati in razvijati naprej oziroma ali bi ga bilo mogoče uporabiti za obravnavo nove družbene in politične realnosti, tj. političnega pluralizma, ki ga močno zaznamujejo tudi večplastna okoljska vprašanja.

Ključni pojmi: asociacijski pluralizem, politični pluralizem, strankarski pluralizem, civilna družba, država.